

عنوان مقاله:

ابوالفیض فیضی و میزان تاثیر او بر نظریه «صلح کل» اکبرشاه گورکانی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ادبیات، دوره 14، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

آرام رحیمیان - دانشجوی زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهیدبهبشتی، تهران، ایران

مریم مشرف الملک - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهیدبهبشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ابوالفیض فیضی (م ۱۰۰۴ق) ملک الشعرا دربار جلال الدین اکبرگورکانی (م ۱۰۱۴ق) یکی از مشاهیر تاریخ و ادب فارسی در شبه قاره هند است. خط مشی فکری و باورهای ایدئولوژیک این سخنور بنام همواره از نکات بحث برانگیز در میان اسناد تاریخی بوده است. اغلب گزارش های تاریخی با دیدی انتقادی تحت تاثیر عوامل اجتماعی و ایدئولوژیکی، آراء مختلف و حتی متناقضی را در این باب مطرح کرده اند. شکل گیری نظریه «صلح کل» و اصلاحات سنت شکنانه دوره اکبرشاه هم زمان با خدمت فیضی در دربار را می توان اساس گسترش آراء انتقادی و بدبینانه نسبت به فیضی به شمار آورد. عقیده غالب آن است که فیضی برانگیزاننده اندیشه صلح کل و اغواکننده اکبرشاه برای تغییر دین حاکم بوده است. در این پژوهش، تلاش گردیده تا به شیوه ای توصیفی - تحلیلی، آراء نسبت داده شده به فیضی و زمینه های پیدایش صلح کل بررسی و به این پرسش پاسخ داده شود که فیضی برانگیزاننده اصلی نظریه صلح کل بوده یا عوامل دیگری نیز در این امر دخیل بوده است؟ دستاوردهای پژوهش حاکی از آنست که گرچه حضور فیضی در رواج آزاداندیشی در دربار اکبرشاه که تحت نفوذ متعصبان قرار داشت، بی تاثیر نبوده است، اما عوامل دیگر هم چون تساهل گرایی اکبرشاه و شرایط اجتماعی هند در روند شکل گیری صلح کل نقش بنیادی تری دارند.

کلمات کلیدی:

"، اکبرشاه گورکانی، اندیشه و اعتقادات فیضی، صلح کل، فیضی"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1419820>

